

Zlín byl můj odrazový můstek i záchrana . . .

Zlín si před lety vybral za svůj domov jeden z neznámějších moravských skladatelů lidové hudby Václav Maňas mladší. V prosinci získal ocenění Zlínského kraje Pro Amicis Musae (Přátelům múz) za přínos kulturnímu rozvoji regionu. Porota ocenila jeho soustavnou kompoziční a aranžérskou činnost v české a moravské hudbě. Václav Maňas se narodil na Silvestra roku 1942 v Sehradcích a patří do čtvrté generace muzikantského rodu Maňasů. Slavným jménem rodu Maňasů se zaštilil i populární festival dechových hudeb Maňasovy Sehradice, který zde pořádají 16 let. Prvním učitelem Václava Maňase byl jeho otec. Učil ho na housle a klavír. Na kroměřížské konzervatoři vystudoval hru na klarinet. Byl členem několika dechových orchestrů, působil jako saxofonista a klarinetista v orchestru Československé televize Václava Zahradníka v Praze, hrál na saxofon v doprovodném orchestru populárních zpěváků Hany Zagorové, Jiřího Štědrone a Viktora Sodomy. Už od konzervatoře se přátelil s Felixem Slováčkem.

Jako muzikant jste poznal kočovný život, přesto jste se vždy vracel do Zlína. Co vás k městu vždy poutalo?

Byly to zcela praktické důvody. V Praze, kde jsem několik let pracoval, nebo vyjížděl s orchestrem po vlastech českých a moravských, jsem neměl žádné zázemí pro rodinu. Ve Zlíně jsme měli zařízení bydlení. Pražské angažmá jsem přečkal jako „host“ v rodině Viktora Sodomy, který mě u sebe ubytoval. Jeho žena byla zrovna v Ósace na mezinárodním veletrhu Expo, ale bydlel s ním ještě rodiče. Chodil jsem tam jen na přespaní. Jako zaměstnanec orchestru Československé televize jsem pak několik let bydlel na svobodárně. Mezi tím se nám už narodily obě dcery.

Hektický život v Praze byl asi nesrovnatelný s děním ve Zlíně...

Mě samotného by ani nenapadlo se do Prahy pouštět. Ale do Sodomovy kapely mě doporučil kamarád Felix Slováček. Život ve velkoměstě mi ale neseděl. Zlín byl můj odrazový můstek, ale vlastně byl vždycky i moje záchrana. Rodina a přátelé muzikanti mi tady vytvořili poctivé zázemí, kde člověk nenarazil na žádné špatnosti, zákulisní jednání. V Praze byli přátelé v profesní rovině. Přece jenom jsem byl pořád „ten vesničan“, který se s Pražáky nesžil. Nikdy ze mě nedostali „hezkej“ nebo „mejdo“. To se mi přičilo. Vždycky jsem mluvil spisovně.

S kolika kapelami či orchestry jste za svůj život spolupracoval?

Kromě těch zmiňovaných jich byla ještě spousta. Svoji první kapelu jsem zalo-

žil v osmnácti a tehdy jsem začal chystat i vlastní aranžmá. Dalším orchestrem, který mi dal cenné zkušenosti, byl universální orchestr z Horní Lhotky u Luhačovic. Povinnou vojenskou službu jsem absolvoval v Armádním uměleckém souboru v Praze jako hráč na klarinet a saxofon. Po vojně mě přijali jako učitele na základní uměleckou školu ve Valašských Kloboukách. Učil jsem klavír, saxofon, zobcovou flétnu a harmoniku, někdy i trumpetu a souborovou hru. Zároveň s tím jsem hrál na klarinet v tamějším velkém šedesátičlenném dechovém orchestru. Projeli jsme spolu festivaly v Rakousku, Německu, Francii, Anglii. Zmínit určitě musím špičkové taneční těleso Fatry Napajedla a Big Band Vladimíra Morávka. A dosud působím jako umělecký vedoucí dechového souboru Valaška z Valašských Klobouk, se kterým jsme například natáčeli pravidelné pořady o dechovce v ostravském studiu.

Předpokládám, že většinu přátel máte mezi muzikanty...

Mými přáteli je řada místních muzikantů. Hrával jsem s Big Bandem Vladimíra Morávka na hotelu Moskva a stále s nimi spolupracuji... Mám přátele mezi kolegy ve školách. Jako muzikant zažívám plné sály lidí, když projdu hotelem Moskva, hlásí se ke mně desítky lidí. Ale nejlíp se cítím u klavíru, když můžu něco psát, skládat. To je moje nejlepší dovolená. Nemusím na Malorku.

Chodíte ve Zlíně na koncerty?

Ano a jako divák jsem vyzkoušel i nové kongresové centrum. Je tam výborná akustika. Navíc budova se mi líbí i z vnějšku. Nemu-

sí tady být pořád jen nějaké nové škatulky. Musí to být nějak jiné. Přece svět jde dál a tímto roste a nabývá na zajímavosti.

Vracíte se pořád do Sehradic?

V Sehradcích jsem opravil rodný dům... vyměnil střechu, zateplil fasádu, vyspravil sklep a překrásný dvůr. Využíváme ho o víkendech jako rodinnou chalupu. Moji rodiče tady měli hospodářství, tři nebo čtyři krávy. Koně ne. Šest hektarů pole a šest hektarů lesa. Já se ale do hospodaření nepouštím. Tatínek byl hospodář, všechno zvládal a ještě skládal hudbu a hrával s kapelou lázeňským hostům v Luhačovicích.

Jak se Maňasové stali muzikanty?

Začal to nejspíš pradědeček František. To byl pravý Maňas, šoumen. Prodal dokonce kus pole, aby mohl muzikantům koupit nástroje a hrát s kapelou. Na půdě po něm zůstal kufr, byl plný notových záznamů.

Vaše skladby patří například v pořadech Českého rozhlasu k nejhranějším. Máte spočítáno, kolik jste jich napsal?

Došel jsem zhruba k číslu dvě stě. Počítal jsem jak písničky lidové, tak jazzové a koncertní skladby. Ale je to jen odhad. Některé kusy už možná zapadly. Řadu věcí jsem psal na objednávku, dělal jsem spoustu aranžmá. Ale přesný počet nedohledám. K neznámějším písničkám patří „Tehdy padal sníh“, původně psaná pro foukačí harmoniku, kterou jsem záhy přepsal pro soprán saxofon pro Big Band Vladimíra Morávka a převzal ji také Felix Slováček. Známý je i Pozdrav Venuši, který nahrál například Jan Slabák.

Světлана Divílková